

Pod horizontem, pískovna Černovice

Autorka: Bc. Lucie Breuerová

Obor: Krajinářská architektura

Vedoucí práce: Ing. Vladimír Sitta

Fakulta: Fakulta architektury ČVUT v Praze

Oponent: Ing. Tomáš Popelínský

Akademický rok: 2021/2022

Diplomová práce se zabývá územím Černovické pískovny v Brně, které je aktuálním tématem i vzhledem k nedávno proběhlé architektonické soutěži. Jedná se o velmi složité území, které se má postupně proměnit z aktivního těžebního prostoru v park. Současně je nutné uchovat biotopy pro vzácné druhy ptáků, které vznikly právě díky probíhající těžbě písku.

Analytická část práce je zpracována vynikající profesionální grafikou. Schémata se zabývají podstatnými aspekty řešeného území a jsou velmi vypovídající. V některých analýzách se ovšem nachází drobné nepřesnosti nebo chyby (např. do schématu „2_5 Ochrana krajiny“ by bylo vhodné doplnit registrované Významné krajinné prvky). Výsledky analýz jsou shrnuty v problémovém výkrese, který ale více řeší návaznosti na širší kontext než samotné řešené území. To je celé pokryto jednotnou šrafovou „biodiverzita“; stávající mozaiku prostředí, ze které by se při návrhu dalo vyjít, výkres paradoxně nezobrazuje.

Předložený text neobsahuje citace ani seznam použité literatury a dalších zdrojů, přestože některé informace uvedené v analytické i návrhové části práce byly pravděpodobně převzaty ze soutěžních podkladů a odborné literatury (např. z Katalogu biotopů České republiky). Bylo by vhodné doplnit seznam použité literatury formou errat.

Druhou částí diplomové práce je návrh parku Černovická pískovna. Ten je uveden Vizí, která popisuje globální a filosofická východiska. Následují obecné zásady návrhu, které jsou představeny na schématech. Chybí ale popis a zdůvodnění konkrétního navrženého řešení parku. Popsány jsou pouze dílčí aspekty u jednotlivých schémat či detaily řešeného území. Kladem práce naopak je, že se snaží řešit i problémy okolí budoucího parku, které zde tvoří rozsáhle plochy hal lehkého průmyslu a logistických center, a využít je pro potřeby parku.

Oproti analytické části, používá návrhová část diplomové práce jiné hranice řešeného území, což komplikuje orientaci v území. Tato změna není nikde okomentována a není vysvětleno, proč se k ní autorka rozhodla. Navržené řešení parku také nerespektuje plochu komerční vybavenosti definovanou aktuálním

návrhem územního plánu města Brna. Jelikož jde o akademickou práci, je to akceptovatelný postoj, ale měl by být zdůvodněn.

Vzhledem k tomu, že zadáním byl návrh parku, je jedním z nejdůležitějších aspektů rozmístění funkcí v řešeném území. Diplomová práce akcentuje biologické hodnoty území. Chybí ale některé funkce, které by se vzhledem k plánované obytné výstavbě v okolí očekávaly – např. dětská hřiště, pobytové trávníky, sportovní prvky, grilovací místa apod. Otázkou je, jestli nevzniká spíše ptačí rezervace doplněná restaurací, společenským centrem a komunitní zahradou než plnohodnotný městský park. Schéma „8_3 Aktivity v území“ by mohlo být propracovanější. Chybí mu textový popis, zdůvodnění i vysvětlení použitých piktogramů.

Navržené vegetační řešení parku rozděluje na plochy cílových biotopů (lesů, křovin a luk) převzatých z Katalogu biotopů ČR a vytváří tak potenciálně mozaiku s vysokou ekologickou hodnotou. U každého biotopu je uvedeno rozsáhlé druhové složení a stručně se zmiňuje management. Přesto, že se velká část uvedených druhů v území nyní nenachází, není popsán způsob založení a není tedy jasné, jak se proklamované botanické bohatosti dosáhne. Otázkou je, zda je taková změna vůbec potřebná vzhledem k současné ruderalní podobě území, kde ornitologicky hodnotné biotopy vznikly kombinací kulturních zásahů a sukcese. Navržená vegetace přírodních biotopů se také zdá být v rozporu s koncepcí deklarovanou na úvodních schématech, kde je severní část parku označena jako území s městským charakterem.

Navržená cestní síť logicky propojuje celé řešené území. Jako problematické se ale jeví slepé ukončení stezky v sukcesní ploše. Práce se detailně věnuje některým dílčím částem nově navrženého parku, především komunitním objektům a zahrádkářské osadě. Autorka si uvědomuje problémy, které se k zahrádkám váží, jako je špatná prostupnost a neexistence veřejného prostoru, a řeší je pomocí návrhu centrálního společného prostoru a doporučené regulace. Je škoda, že stejně podrobně jako interiéry navržených budov, práce neřeší samotný park (např. profily cest, umístění mobiliáře, schéma osvětlení, kompozici vegetace apod.).

Park má být dále vybaven několika drobnými objekty, které jsou v diplomové práci zobrazeny v podobě počítačových modelů. U některých se ale jedná spíše o schémata s nereálným konstrukčním řešením. A opět schází zdůvodnění, např. u čtyř různých forem pozorovatelů.

Co se týče formální úpravy diplomové práce, grafické řešení celého dokumentu je na vynikající úrovni. Vizualizace dokumentující navržené řešení jsou názorné, některé zobrazené postavy jsou ovšem mimo měřítko.

Závěr:

Hodnotit předloženou práci je složité. Formálně je zpracována kvalitně, ale obsahově zcela nenaplňuje očekávání. Některé dílčí části jsou řešeny do detailu, ale samotný park zůstává ve schematické a obecné rovině. Vzhledem k tomu, že v díle chybí podstatné součásti zadání a náležitosti diplomových prací obecně (popis a zdůvodnění návrhu, seznam použité literatury), navrhuji hodnocení stupněm **D**.

V případě, že by autorka doplnila seznam použitých zdrojů a při obhajobě zdůvodnila problematické aspekty navrženého řešení, bylo by možné práci hodnotit lepším stupněm.

Dotazy:

Můžete prosím vysvětlit, jak byly zvoleny cílové biotopy a jakým způsobem by se jich v praxi dosáhlo?

V Brně dne 2. 6. 2022

Ing. Tomáš Popelínský